

EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2011.10.6
KOM(2011) 613 galutinis

**KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS
EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ
KOMITETUI**

Europos Sąjungos solidarumo fondo ateitis

TURINYS

1.	Solidarumo fondo aštuonerių metų veiklos rezultatai.....	3
2.	Problemos ir klausimai.....	4
2.1.	Neproporcingai didelis ypatingos nelaimės kriterijais pagrįstų paraiškų skaičius.....	4
2.2.	Neaiškūs regioniniai kriterijai ir skaidrumo trūkumas.....	4
2.3.	Reagavimo sparta ir matomumas.....	4
2.4.	Aprėptis.....	6
2.5.	Finansavimas.....	6
3.	2005 m. pasiūlymas keisti Solidarumo fondo reglamentą ir išplėsti jo taikymo sritį..	6
4.	Specialioji Audito rūmų ataskaita (veiklos auditas).....	7
5.	2010 m. Fondų koordinavimo komiteto apklausos rezultatai	7
6.	Reglamento keitimas.....	8
6.1.	Aiškiai apibrėžta Solidarumo fondo aprėptis.....	8
6.2.	Nauja supaprastinta regioninės nelaimės apibrėžtis.....	9
6.3.	Sparčiau atliekami mokėjimai ir galimybė išmokėti avansus.....	10
6.4.	Parama ilgalaikės nelaimės atveju	11
6.5.	Sprendimų dėl dotacijų ir įgyvendinimo susitarimų sujungimas.....	11
6.6.	Fondas – veiksmingesnė atsparumo nelaimėms ir klimato kaitai priemonė.....	12
7.	SESV 222 straipsnio solidarumo sąlyga	12
8.	Santrauka ir išvados	13
2 priedas 2002–2010 m. ES solidarumo fondui pateiktos paraiškos.....		16
3 priedas Statistinė Solidarumo fondui pateiktų paraiškų apžvalga.....		19
4 priedas 2002–2010 m. ES Solidarumo fondui pateiktos paraiškos dėl ypatingųjų regioninių nelaimių Regiono BVP simuliacija (n-3).....		20

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ KOMITETUI

Europos Sąjungos solidarumo fondo ateitis

1. SOLIDARUMO FONDO AŠTUONERIŲ METŲ VEIKLOS REZULTATAI

Europos Sąjungos solidarumo fondas (toliau – ESSF)¹ įsteigtas 2002 m., siekiant suteikti ES priemonę veiksmingai reaguoti į dideles gaivalines nelaimes, nuo kurių nukenčia valstybės narės arba derybas dėl stojimo į ES pradėjusios šalys². Iki tol tokios vidaus veiksmams skirtos priemonės nebuvo.

Iki 2010 m. pabaigos 23 skirtingos šalys Komisijai pateikė 85 paraiškas skirti finansinę paramą, iš jų 27 paraiškos pateiktos dėl didelės gaivalinės nelaimės – pagrindinės Fondo taikymo srities. Reglamente didelė nelaimė apibrėžiama kaip nelaimė, kurios padaryta žala viršija kiekvienai šaliai nustatytą ribą, t. y. 0,6 proc. bendrųjų nacionalinių pajamų (BNP) arba 3 mlrd. EUR 2002 m. kainomis (2011 m. ši suma atitinka 3,536 mlrd. EUR³), pasirenkant mažesnę. 2011 m. kiekvienai šaliai nustatyta ribinė vertė nurodyta 1 priede.

Vis dėlto beveik du trečdaliai visų nuo Fondo įsteigimo gautų paraiškų yra susijusios su dviem reglamento išimtimis, pagal kurias Fondo lėšas galima mobilizuoti ir tuo atveju, kai žala yra mažesnė už ribinę vertę. 53 paraiškos buvo pateiktos pagal ypatingos regioninės nelaimės kriterijus, o 4 – pagal kaimyninę šalį ištikusios nelaimės kriterijus. Pastaruoju atveju reikalavimus atitinkanti šalis, nukentėjusi nuo tos pačios nelaimės, kaip ir kita reikalavimus atitinkanti šalis, kurioje jau patvirtintas didelės nelaimės faktas, taip pat gali gauti Fondo paramą nepriklausomai nuo žalos masto. Ypatinga regioninė nelaimė apibrėžiama kaip nelaimė, nuo kurios nukentėjo didžioji atitinkamo regiono gyventojų dalis ir tai rimtai ir ilgam atsilieps jų gyvenimo sąlygoms ir ekonominiam regiono stabilumui.

Nuo Solidarumo fondo įsteigimo 2002 m. iki 2010 m. pabaigos iš viso patvirtintos 42 paraiškos, pagal kurias skirtos paramos suma iš viso sudarė daugiau nei 2,4 mlrd. EUR⁴. Per minėtą laikotarpį Komisija buvo priversta atmesti 35 paraiškas skirti paramą. Visos jos buvo pateiktos dėl ypatingos regioninės nelaimės, tačiau nustatyta, kad jos neatitiko išimties taikymo kriterijų. Dvi paraiškas šalys atsiėmė pačios, vos tik paaiškėjo, kad jos greičiausiai nebus patvirtintos. 2010 m. gruodžio pabaigoje sprendimas nebuvo priimtas dėl šešių paraiškų. Kadangi gaivalinių nelaimių Europoje daugėjo ir stiprėjo, paraiškos buvo teikiamos dėl įvairių gaivalinių nelaimių rūšių, įskaitant audras, potvynius, purvo nuošliaužas, žemės drebėjimus, ugnikalnių išsiveržimus, miškų gaisrus ir sausras. Didžiausia nelaimė įvyko

¹ 2002 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2012/2002, įsteigiantis Europos Sąjungos solidarumo fondą (OL L 311/3, 2002 11 14, p. 3).

² Šiuo metu Kroatija, Turkija ir Islandija.

³ 2011 m. 3 mlrd. EUR ribinė vertė taikoma Prancūzijai, Vokietijai, Italijai, Ispanijai ir Jungtinei Karalystei, visoms kitoms šalims taikoma 0,6 proc. BNP ribinė vertė, vertinant absoliučiais skaičiais svyruojanti nuo 32,7 mln. EUR (Malta) iki 3,339 mlrd. EUR (Nyderlandai). Naudojami *n*-2 metų BNP duomenys, nes tai naujausi Eurostato pateikti suderinti statistiniai duomenys.

⁴ Įskaitant 2011 m. mokėjimus, atliktus pagal 2010 m. patvirtintas aštuonias paraiškas.

2009 m. Akviloje (Italija) – padaryta daugiau nei 10 mlrd. EUR žalos, dešimtys tūkstančių žmonių liko be pastogės. Iš Fondo buvo skirta didžiausia per visą jo gyvavimo laikotarpį paramos suma – daugiau nei 492 mln. EUR. 2 ir 3 prieduose apžvelgiamos visos nuo 2002 m. iki 2010 m. pabaigos gautos paraiškos.

Visuotinai pripažinta, kad Solidarumo fondas labai sėkmingai pateisina jį steigiant puoselėtus lūkesčius. Fondo parama padėjo palengvinti nelaimių ištiktų šalių finansinę naštą. Itin sunkiu metu pasiūlyta pagalba ir papildomi ištekliai sustiprino teigiamą Sąjungos įvaizdį piliečių akyse. Tačiau įgyta patirtis rodo, kad Fondo veikla yra apribota ir suvaržyta.

2. PROBLEMOS IR KLAUSIMAI

2.1. Neproporcingai didelis ypatingos nelaimės kriterijais pagrįstų paraiškų skaičius

Kaip nurodyta pirmiau, nuo 2002 m. įgyta patirtis rodo, kad dauguma paraiškų skirti Solidarumo fondo paramą teikiamos ne dėl didelių nelaimių, kaip numatyta teisės aktų leidėjo, bet remiantis ypatingų regioninių nelaimių kriterijais. Reglamente nurodoma, kad tokiais atvejais ypatingą dėmesį reikia skirti atokiems ir izoliuotiems regionams, ir nustatyta, kad Komisija minėtus kriterijus turi išnagrinėti „labai atidžiai“. Be to, regioninėms nelaimėms skirta didžiausia metinė finansinė parama minėtu reglamentu apribojama iki 7,5 proc. didžiausios Solidarumo fondo 1 mlrd. EUR sumos, t. y. 75 mln. EUR, kuri Solidarumo fondo gali būti mobilizuota bet kuriais metais. Tuo pabrėžiamas teisės aktų leidėjo siekis paraiškas dėl regioninės nelaimės priimti tik išties išskirtiniais atvejais.

Procentinė nepatenkintų paraiškų, pateiktų remiantis regioniniais kriterijais, dalis tebėra didelė – beveik du trečdaliai, o paraiškos dėl didelių nelaimių, kurioms taikomas tik vienas kiekybinis kriterijus, iki šiol patvirtintos 100 proc.

2.2. Neaiškūs regioniniai kriterijai ir skaidrumo trūkumas

Reglamente nustatyta ypatingos regioninės nelaimės apibrėžtis yra gana miglota, o Fondo paramos skyrimo pagal šią kategoriją sąlygas, kaip to siekė teisės aktų leidėjas, yra sudėtinga įvykdyti – Fondo lėšos išskirtinėmis aplinkybėmis gali būti mobilizuotos tik ypatingoms regioninėms nelaimėms, palietusioms didžiąją regiono gyventojų dalį ir rimtai ir ilgam atsiliepusioms regiono ekonominiam stabilumui ir gyvenimo sąlygoms. Sudėtinga pateikti šių sąlygų įvykdymo įrodymų ir įvertinti jų atitiktį. Taigi, paraišką pateikusių valstybės narės ir Komisija sugaišta daug laiko ir pastangų rengdamos ir vertindamos paraiškas dėl mažesnių regioninių nelaimių, kurios vėliau dažniausiai atmetamos. Panašu, kad nepaisydamos išsamių Komisijos konsultacijų ir gairių daug valstybių narių jaučiasi savo regionams įsipareigojusioms teikti paraiškas, net jei pačios supranta, kad tos paraiškos greičiausiai bus nepatenkintos. Savo ruožtu atmetos paraiškos nukentėjusiose valstybėse narėse ir regionuose kelia nusivylimą ir kenkia ES įvaizdžiui.

2.3. Reagavimo sparta ir matomumas

Problemos dėl Solidarumo fondo dotacijų išmokėjimo spartos yra glaudžiai susijusios su reglamente nustatytais sąlygomis bei tvarka. Solidarumo fondas dažnai nepagrįstai laikomas krizės valdymui skirta greito reagavimo priemone, tačiau tai nėra jo paskirtis. Tai – priemonė, skirta kompensuoti skubios pagalbos priemones, kurias iš pradžių finansavo nelaimės ištiktos šalies valdžios institucijos. Tačiau Komisija pritaria nuomonei, kad parama turėtų būti suteikiama sparčiau nei tai daroma šiuo metu.

Fondo reagavimo spartą sumažina keli veiksniai, iš kurių svarbiausi yra šie:

- Ištikus nelaimei, Komisija negali veikti savo iniciatyva, ji turi laukti oficialios paraiškos iš nacionalinių valdžios institucijų, kurioms paraiškai parengti paprastai reikia 10 savaičių nuo nelaimės pradžios.
- Be to, daugeliu atvejų pareiškėjos po oficialaus paraiškos pateikimo ją dar atnaujiną. Vertindama paraišką, tam tikrais atvejais Komisija paprašo papildomos informacijos, kuri kartais pateikiama tik po kelių mėnesių;
- ES biudžete tiesioginių Solidarumo fondo dotacijoms skirtų asignavimų nenumatyta. Lėšas turi papildomai skirti valstybės narės, viršydamos savo įprastinį įnašą į ES biudžetą. Prieš skirdama bet kokią paramą Komisija turi prašyti Europos Parlamento ir Tarybos patvirtinti taisomąjį biudžetą, o tai – gana ilga procedūra, užtrunkanti nuo 2 iki 3 mėnesių, kartais ir ilgiau;
- Pagal dabartinį reglamentą mobilizuojant Fondo lėšas nuo paraiškos gavimo iki dotacijos išmokėjimo (jei paraiška įvertinta teigiamai) turi būti atliekama nemažai veiksmų. Kiekvienu atveju reikalingi ne mažiau nei keturi Komisijos sprendimai:
 - paraiškos tinkamumo finansuoti ir atitikties reglamento kriterijams patvirtinimas, pagrįstas Komisijos tarnybų atliktu paraiškos vertinimu;
 - taisomojo biudžeto pasiūlymo priėmimas, kad Taryba ir Europos Parlamentas patvirtintų Fondo lėšų mobilizavimą ir parengtų siūlomos paramos sumos biudžeto asignavimus;
 - valstybei paramos gavėjai skirto Komisijos sprendimo dėl paramos skyrimo (sprendimas dėl dotacijos) priėmimas;
 - susitarimo dėl dotacijos įgyvendinimo, kuriame nurodomos dotacijos panaudojimo sąlygos, nustatomos konkrečios dotacija finansuotinos skubios pagalbos priemonės ir paskiriamos atsakingos institucijos (įgyvendinimo susitarimas), priėmimas.
- Įgyvendinimo susitarimai iš esmės gali būti sudaryti iškart, kai patvirtinamas taisomasis biudžetas ir Komisija priima sprendimą dėl dotacijos. Komisija sistemingai prašo valstybių paramos gavėjų pateikti reikalingą informaciją (visų pirma, apie veiksmų, kuriems jos ketina panaudoti dotaciją, rūšis) iškart, kai ji pasiūlo mobilizuoti lėšas dotacijai ir kol vyksta taisomojo biudžeto priėmimo procedūra. Vis dėlto, daugeliu atvejų pareiškėjos prašomą informaciją pateikia tik praėjus kelioms savaitėms ar net mėnesiams po taisomojo biudžeto priėmimo;
- Susitarimus turi pasirašyti atsakingas Komisijos narys ir valstybės paramos gavėjos paskirtas atstovas, dažniausiai vyriausybės narys;
- Paraiškos ne visada pateikiamos viena iš pagrindinių Komisijos darbo kalbų, todėl prireikia vertimo, kad Komisija galėtų jas tvarkyti. Vertimas gali užtrukti iki šešių savaičių. Be to, dar labiau užtrunkama ir dėl reikalavimo išversti visus oficialius Komisijos priimamus ar paraišką pateikusiai valstybei skirtus dokumentus.

Dėl visų išvardytų priežasčių daugeliu atvejų dotacijos gali būti išmokėtos po nelaimės praėjus net 9–12 mėnesių, o kartais ir vėliau. Dotacijas galima panaudoti atgaline data skubios pagalbos priemonėms, kurių imtasi nelaimės metu arba iškart po jos, kompensuoti, taigi, jos

pateisina savo paskirtį, nes palengvina valstybių narių biudžetų naštą ir padeda regionams susidoroti su nelaimės sukeltais finansiniais sunkumais. Kita vertus, dėl tokio vėlavimo gerokai sumažėja Solidarumo fondo paramos matomumas nukentėjusioje šalyje, visų pirma dar ir dėl to, kad reglamentu nenumatyta jokių viešinimo taisyklių ir ne visos valstybės narės plačiai informuoja apie gautos paramos šaltinius.

2.4. Aprėptis

Šiuo metu iš Fondo skirti reikiamą paramą įvykus didelėms, bet ne gaivalinėms nelaimėms, yra itin sudėtinga ir beveik neįmanoma, kaip matyti iš pramoninių avarių, kaip antai *Prestige* naftos išsiliejimas, sprogimas *Buncefield* naftos produktų saugykloje, arba 2004 m. ir 2005 m. teroristiniai išpuoliai Madride ir Londone. Taip pat kol kas neįmanoma skirti Solidarumo fondo paramos kilus rimtai grėsmei visuomenės sveikatai, kaip antai, Europoje plintant SARS epidemijai arba įvykus didelei branduolinei avarijai, kurios sukelti padariniai gali greitai viršyti atskirų valstybių reagavimo pajėgumus. Tačiau jau pasigirdo raginimų, pvz., Europos Parlamente, į tokius įvykius tokiomis aplinkybėmis reaguoti Europos lygmeniu, pasinaudojant Solidarumo fondu.

2.5. Finansavimas

Solidarumo fondo dotacijos finansuojamos ne iš įprastinio ES biudžeto, bet iš papildomų lėšų, kurios viršija atitinkamas tarpinstituciniu susitarimu numatytas biudžeto išlaidų kategorijas. Todėl kiekvienu konkrečiu atveju Komisijai pateikus pasiūlymą, dotacijas turi patvirtinti Europos Parlamentas ir Taryba. Viršutinė metinė riba – 1 mlrd. EUR. Nuo Fondo įsteigimo 2002 m. šios sumos visada pakako; didžiausia per vienerius metus išmokėta suma siekė 728 mln. EUR (2002 m.), antra pagal dydį – 622 mln. EUR (2009 m.). Visais kitais metais bendra išmokėtų lėšų suma buvo gerokai mažesnė. Todėl nėra būtinybės didinti viršutinę biudžeto ribą.

Individualios dotacijos išmokamos priėmus Komisijos atitinkamo taisomojo biudžeto pasiūlymą konkrečiam atvejui ir Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai baigus trišalio dialogo procedūrą. Šiai procedūrai paprastai reikia dviejų svarstymų, tačiau nuspręsta taikyti supaprastintą vieno svarstymo procedūrą. Biudžeto asignavimams patvirtinti reikalingas laikotarpis kiekvienu konkrečiu atveju skiriasi priklausomai nuo aplinkybių, tačiau dažniausiai užtrunka nuo šešių iki dvylikos savaičių. Komisija tuo laikotarpiu parengia oficialų sprendimą dėl dotacijos skyrimo ir derasi su valstybe paramos gavėja dėl dotacijos įgyvendinimo susitarimo, kuris turi būti sudarytas prieš išmokant dotaciją.

3. 2005 M. PASIŪLYMAS KEISTI SOLIDARUMO FONDO REGLAMENTĄ IR IŠPLĖSTI JO TAIKYMO SRITĮ

2005 m. Komisija pateikė teisės akto pasiūlymą dėl naujo ES Solidarumo fondo reglamento⁵. Šiuo pasiūlymu, pagrįstu galiojančiu Fondo reglamentu, siekta:

- išplėsti taikymo sritį ir tinkamų finansuoti priemonių spektrą, kad Bendrija galėtų teikti paramą negaivalinių nelaimių atveju, pvz., įvykus pramoninėms

⁵ Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, įsteigiančio Europos Sąjungos solidarumo fondą, pasiūlymas, COM(2005) 108 galutinis, 2005 4 6.

avarijoms ir kitoms žmogaus sukeltoms nelaimėms, kilus grėsmei visuomenės sveikatai (epidemijoms ir t. t.) ir dideliems teroristiniams išpuoliams;

- nustatyti galimybę išmokėti avansus, kad būtų galima sparčiau reaguoti į nelaimes ir kad Sąjungos parama būtų labiau matoma;
- supaprastinti ir patikslinti Fondo paramos skyrimo kriterijus (sumažinant didelei nelaimei nustatytą ribinę vertę ir panaikinant išimtinis kriterijus).

Europos Parlamentas pasiūlymą įvertino labai teigiamai. 2006 m. gegužės 18 d. Europos Parlamentas jį priėmė pirmuoju svarstymu.

Tačiau Taryba pasiūlymą įvertino labai skeptiškai ir didžioji dalis valstybių narių nepritarė beveik visiems naujiems pasiūlymo aspektams, visų pirma, dėl galimo jų poveikio biudžetui. Po intensyvaus nagrinėjimų ir derybų su Komisija proceso 2006 m. gegužės mėn. finansinių patarėjų darbo grupė nusprendė nutraukti pasiūlymo nagrinėjimą. Nepaisant didelių ir nuolatinių Komisijos pastangų Taryba nepanoro pasiūlymo vėl įtraukti į darbotvarkę. Parlamento mėginimai įtikinti Tarybą vėl pradėti nagrinėti pasiūlymo tekstą taip pat buvo nesėkmingi.

4. SPECIALIOJI AUDITO RŪMŲ ATASKAITA (VEIKLOS AUDITAS)

2008 m. birželio mėn. Europos Audito Rūmai pateikė ESSF veiklos audito rezultatus⁶. Audito metu tirta, ar Fondo parama buvo teikiama sparčiai, veiksmingai ir lanksčiai, ir ar valstybės paramos gavėjos buvo patenkintos Fondo veikla. Šiuo tikslu Audito Rūmai peržiūrėjo visas iki 2006 m. pabaigos pateiktas paraiškas ir išsiuntę klausimynus valstybėms pareiškėjoms atliko apklausą.

Ataskaitoje daromos panašios išvados dėl Solidarumo fondo veikimo kaip aprašyta 2005 m. Komisijos pasiūlyme. Audito Rūmai padarė bendrą išvadą, kad Fondas tinkamai vykdo savo pagrindinį tikslą, t. y. rodo solidarumą su valstybėmis narėmis ištikus nelaimei, tačiau buvo pažymėta, kad atitikti paraiškos dėl mažesnės regioninės nelaimės (skirtingai nei didelės nelaimės atveju) sąlygas yra sudėtingiau, ypač dėl reglamente pateiktos gana miglotos regioninės nelaimės apibrėžties. Be to, dėl šio netikslumo gali būti neaišku, kodėl atmetamos paraiškos dėl tokių nelaimių. Labiausiai Audito Rūmai kritikavo nepakankamą priemonės taikymo spartą.

5. 2010 M. FONDŲ KOORDINAVIMO KOMITETO APKLAUSOS REZULTATAI

Siekdama geriau suprasti, kokiomis sąlygomis valstybės narės būtų pasirengusios tęsti diskusijas arba derybas, 2010 m. Komisija pristatė Solidarumo fondą Fondų koordinavimo komiteto⁷ nariams, pabrėžė jo privalumus bei trūkumus ir paaikšino pagrindinius 2005 m. pasiūlymo aspektus. Pateikti trys konkretūs klausimai:

⁶ Specialioji ataskaita Nr. 3/2008 – „Europos Sąjungos solidarumo fondas. kaip greitai, veiksmingai ir lanksčiai yra reaguojama?“ OL C 153, 2008 6 18.

⁷ Fondų koordinavimo komitetas įsteigtas 2006 m. liepos 11 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1083/2006, nustatančiu bendrąsias nuostatas dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo.

- Kokie galiojančiame reglamente nustatyti su Fondu susiję elementai, valstybių narių nuomone, neatitinka ar nevysiškai atitinka jų lūkesčius?
- Kokius 2005 m. pasiūlymo dėl naujo reglamento elementus dar reikėtų išsamiai svarstyti (Komisijos pasiūlytais ar kitais būdais)? Kokie elementai atrodo nerealistiški arba nepageidaujami?
- Ar yra klausimų/elementų, kuriuos norėtumėte, kad Fondas nagrinėtų/spręstų, ir kurie nėra įtraukti nei į galiojantį reglamentą, nei į 2005 m. pasiūlymą?

Daug valstybių narių dar kartą paprieštaravo naujojo reglamento priėmimui, tačiau kelios valstybės narės pareiškė matančios galimybių atlikti kelis tam tikrų galiojančio reglamento aspektų pakeitimus, t. y. įtraukti sausrą arba supaprastinti regioninės nelaimės kriterijus (kuriuos Komisija iš pradžių siūlė panaikinti). Tačiau didžioji dalis valstybių narių griežtai pasisakė prieš bet kokius pakeitimus, dėl kurių padidėtų išlaidos. Šešios valstybės narės pareiškė esančios nusiteikusios palankiai ir pasirengusios diskusijoms.

6. REGLAMENTO KEITIMAS

Kaip matyti iš to, kas išdėstyta pirmiau, dabartiniam politiniam klimatui poveikį daro sunki daugelio valstybių narių finansinė padėtis, todėl didžioji dalis valstybių narių nėra pasirengusios priimti didelių teisinio pagrindo ar Solidarumo fondo veikimo pakeitimų. Todėl Komisija atsisako minties atnaujinti 2005 m. pasiūlymą. Tačiau, kaip išdėstyta pirmiau, Solidarumo fondas turi tapti veiksmingesnis. Taigi būtų tikslinga panaikinti 2005 m. pasiūlymą ir ieškoti naujų galimybių spręsti bent jau didžiausias pirmiau aptartas problemas.

Komisija mano, kad Solidarumo fondo veikimą geriausiai būtų galima patobulinti priimant tik labai nedaug galiojančio reglamento pakeitimų, išlaikant jo loginį pagrindą bei pobūdį ir nekeičiant jo finansavimo bei išlaidų. Jokiu reglamento pakeitimu nebūtų keičiami tinkamumo finansuoti kriterijai, taikomi finansuojamiems veiksams, kaip antai skubus svarbios infrastruktūros remontas ir skubios pagalbos priemonių teikimo sąnaudos. Nebus siekiama tokių 2005 m. pasiūlymo tikslų, kaip taikymo srities išplėtimas, ribinių verčių keitimas arba regioninės nelaimės kategorijos panaikinimas.

Taip pat reikėtų ieškoti galimybių didinti Fondo matomumą nustatant informavimo ir viešinimo taisykles.

6.1. Aiškiai apibrėžta Solidarumo fondo aprėptis

Solidarumo fondas įsteigtas siekiant sukurti ES lygmens finansinę priemonę atsakui į dideles gaivalines nelaimes, ištikusias vieną ar kelias valstybes nares arba derybas dėl stojimo į ES pradėjusias šalis. Tačiau vadovaujantis Reglamento 2 straipsnio 1 dalies formuluote „parama iš Fondo gali būti teikiama iš esmės tada, kai tos valstybės teritorijoje įvyksta didelė nelaimė“ galima manyti, kad Fondo parama gali būti teikiama ir kitais atvejais. Taigi, nėra aišku, ar junginiu „iš esmės“ norima pabrėžti, kad Fondo aprėptis apsiriboja tik didelėmis nelaimėmis, t. y. darant nuorodą į to paties straipsnio 2 pastraipoje nustatytas išimtis dėl tam tikrų mažesnių nelaimių, ar siekiama pabrėžti, kad Fondo aprėptis apima ir negaivalines nelaimes.

Nuodugniau išnagrinėjus reglamento nuostatas tampa aišku, kad norint mobilizuoti Fondo lėšas negaivalinėms nelaimėms kiltų didelių teisinių sunkumų. 3 straipsnyje aiškinama, kad „išmokos iš Fondo iš esmės gali būti panaudotos tik finansuoti priemonės, skirtas sumažinti

nedraudžiamą žalą“. Nuo pat pradžių Komisija šią nuostatą aiškino ir taikė kaip neleidžiančią skirti paramos privatiems asmenims padarytai žalai kompensuoti. Be to, dėl principo „teršėjas moka“ ir nukentėjusios valstybės prievolės prašyti kompensacijos iš trečiųjų šalių (civilinė atsakomybė) atrodytų, kad Fondo parama negali būti teikiama negaivalinės nelaimės atveju. Pavyzdžiui, remiantis tokiais svarstymais buvo atmesta Vengrijos paraiška dėl raudonojo šlamo išsiliejimo 2010 m.

2005 m. pateiktu Komisijos pasiūlymu dėl naujojo Solidarumo fondo reglamento, be kitų tikslų, siekta išplėsti Fondo aprėptį ir į ją įtraukti negaivalines nelaimes. Europos Parlamentas šį pasiūlymą įvertino palankiai, tačiau Taryboje didžioji dauguma valstybių narių ir toliau atkakliai prieštaravo bet kokiam bandymui išplėsti Fondo aprėptį ir į ją įtraukti negaivalines nelaimes.

Taigi, aiškumo sumetimais galiojančio reglamento formuluotė turėtų būti pakeista, kad būtų aišku, jog Fondo parama teikiama tik gaivalinėms nelaimėms. Taip būtų išvengta dviprasmiškumo dėl Fondo aprėpties ir potencialūs pareiškėjai nepuoselėtų lūkesčių, kurių Komisija negalės pateisinti, jau nekalbant apie pastangas, kurias turi įdėti valstybė pareiškėja paraiškai parengti, o Komisija – jai įvertinti.

Tuo pačiu reglamente turėtų būti paaiškinta, kad dėl šio apribojimo, susijusio su gaivalinėmis nelaimėmis, nebus atmetami tokie atvejai, kai gaivalinė nelaimė sukelia grandininę reakciją ir įvyksta dar ir pramoninė nelaimė (pavyzdžiui, dėl potvynio nukenčia chemijos gamykla) arba kyla grėsmė visuomenės sveikatai (pavyzdžiui, dėl žemės drebėjimo nutrūkusi vandentiekiai kyla (vandeniu perduodamos) epidemijos pavojus arba sugriuvus ligoninėms sudėtinga suteikti pagalbą per gaivalinę nelaimę sužeistiems žmonėms).

6.2. Nauja supaprastinta regioninės nelaimės apibrėžtis

Kaip paaiškinta pirmiau, Solidarumo fondo reglamento 2 straipsnio 2 dalies trečiojoje pastraipoje nustatytos Solidarumo fondo išskirtinio mobilizavimo sąlygos ypatingos regioninės nelaimės atveju nėra pakankamai aiškos; be to, jos pagrįstos gana nekonkrečiais kriterijais, kuriuos būtina tiksliai paaiškinti („padariniai labai dideli ir ilgai atsilięps gyvenimo sąlygoms regione bei jo ekonominiam stabilumui“). Įrodyti ir patikrinti, kad laikomasi šių sąlygų yra labai sudėtinga ir užtrunka daug laiko tiek pareiškėjui, tiek Komisijai. Taigi, dėl tokios dviprasmybės pateikiama daug paraiškų, kurias vėliau tenka atmesti ir nuviliamos nepagrįstus lūkesčius puoselėjusios šalys ir regionai. Didelis atmestų paraiškų skaičius kenkia ES įvaizdžiui.

Todėl būtų tikslinga suformuluoti naujus, paprastus, objektyvius ir skaidrius regioninės nelaimės kriterijus, panašius į didelei nelaimei taikomus kriterijus, turinčius tik vieną ar du konkrečius rodiklius, kuriuos būtų galima nesunkiai patikrinti. Reikėtų nustatyti tokius kriterijus, kuriuos būtų nesudėtinga atitikti įvykus išties didelei regioninei nelaimei, t. y., iš esmės tokiai regioninei nelaimei, kurios atveju pagal galiojančią reglamentą Fondo parama teikiama tik išskirtinėmis aplinkybėmis. Be to, parengus tokius naujus regioninius kriterijus galimi pareiškėjai galėtų patys tiksliai įvertinti, ar nelaimė atitiks paramos skyrimo kriterijus ir sutaupyti pastangų paraiškai rengti, jei matytų, kad nėra pagrindo tikėtis teigiamo įvertinimo.

Komisija siūlo apibrėžti regioninę nelaimę panašiai kaip apibrėžiama didelė nelaimė, t. y. kaip nelaimę, kurios sukelta žala viršija tam tikrą ribinę vertę. Ribinė vertė būtų NUTS 2 lygmens regiono BVP procentinis dydis. Naudoti NUTS 2 kaip regioninį atskaitos tašką yra paranku,

nes jis įtvirtintas sanglaudos politikoje, jo teritorija yra pakankamai didelė, kad nebūtų įtraukiami vietos reikšmės įvykiai ir jo statistiniai duomenys yra prieinami. Jei nelaimė paveikia kelis NUTS 2 lygmens regionus, vidutiniam regioniniam nukentėjusių regionų BVP būtų taikoma ta pati ribinė suma (t. y. procentinis dydis). Būtų atsižvelgta į specifinę atokiausių regionų padėtį, nes visi atokiausi regionai apibrėžiami kaip NUTS 2 lygmens regionai. Kartu su valstybėmis narėmis reikėtų nustatyti papildomus kriterijus tokiems atvejams, kai dėl gaivalinės nelaimės kyla grėsmė ir visuomenės sveikatai.

Priėmus tokį sprendimą būtų nustatyti ne tik paprasti ir objektyvūs regioninės nelaimės kriterijai, bet ir būtų panaikintos kliūtys skirti Fondo paramą tokioms nelaimėms, kaip miškų gaisrai (su sąlyga, kad jie padarė pakankamai didelės žalos), kurie dėl savo pobūdžio šiuo metu retai atitinka regioninės nelaimės kriterijus.

Tokio metodo pagrįstumui įvertinti Komisija atliko bandymą ir visoms nuo 2002 m. gautoms ir iki 2010 m. pabaigos svarstytoms paraiškoms dėl regioninių nelaimių pritaikė vieną žalos dydžio kriterijų, pagal kurį žala turėtų viršyti 1,5 proc. NUTS 2 lygmens regiono BVP. Regiono BVP atskaitos vertė yra $n-3$ metai (n – paraiškos pateikimo metai, o $n-3$ – paskutiniai metai, apie kuriuos turima suderintų regioninių duomenų). Gauti rezultatai pateikiami 4 priede. Iš 37 nagrinėtų regioninių nelaimių, tik dvi patvirtintos paraiškos pagal naująjį kriterijų nebūtų priimtose, o viena atmesta paraiška būtų priimta; vienu atveju abejonių sukėlė padarytos žalos suma. Visų kitų paraiškų atvejų būtų buvę gauti tokie patys rezultatai, išskyrus esminį skirtumą, kad 23 paraiškos dėl mažesnių nelaimių, kurias reikėjo atmesti, apskritai nebūtų buvusios pateiktos, nes valstybės narės būtų supratusios, jog jos neatitinka tinkamumo kriterijų.

Iš to matyti, kad taikant vieną paprastą BVP pagrįstą kriterijų būtų galima gauti beveik identiškus rezultatus, tačiau žymiai paprasčiau, nes potencialūs reikalavimus atitinkantys kandidatai neprivalėtų įrodyti, kad atitinka galiojančiame reglamente nustatytus sudėtingus regioninės nelaimės kriterijus. Savo ruožtu dėl to iš esmės palengvėtų Komisijos užduotis vertinti tokias paraiškas, nes nebereikėtų vertinti paraiškų, kurios greičiausiai bus atmetos, todėl būtų sparčiau priimami sprendimai ir išmokamos dotacijos.

Be to, pirmiau nurodytas naujasis regioninis kriterijus iš esmės neturėtų jokio finansinio poveikio.

6.3. Sparčiau atliekami mokėjimai ir galimybė išmokėti avansus

Pagal galiojančio reglamento nuostatas ir biudžeto taisyklės sunku iš esmės sutrumpinti laikotarpį, kuris būtinas Solidarumo fondo dotacijoms išmokėti, nekeičiant priemonės finansavimo būdo (žr. 2.5 dalį). Todėl Komisija ieško naujų būdų, kaip sparčiau suteikti finansinę paramą, kuria valstybėms narėms siekiama padėti ekstremalios situacijos atveju. Tai ypač svarbu tarpvalstybinių nelaimių atveju, kuomet Komisija negali parodyti vienodo solidarumo su ES valstybe nare ir trečiąja šalimi, nes pastarajai finansinę paramą galima suteikti iškart⁸.

Solidarumo fondo reagavimo spartą ir matomumą būtų galima pagerinti į reglamentą įtraukiant galimybę mokėti avansus. Tuomet Komisija galėtų imtis skubių veiksmų ir

⁸ Po 2010 m. gegužės ir birželio mėn. potvynių Centrinėje Europoje Komisija patvirtino skubią finansinę paramą potvynio aukoms Moldovoje, o Solidarumo fondo parama dėl potvynių Vengrijai, Lenkijai, Slovakijai, Čekijai, Kroatijai ir Rumunijai buvo išmokėta po nelaimės praėjus 10 mėnesių.

išmokėti dalinius avansus iškart, kai tik nukentėjusi valstybė paprašo pagalbos. Šis dalinis avansas būtų laikomas paramos, kuri bus skirta atlikus vertinimą ir užbaigus biudžetinę procedūrą, avansu. Jeigu paraiška nebus priimta, paraišką pateikusi valstybė grąžins Komisijai gautą avansą. Avanso suma būtų apskaičiuojama kaip tikėtinų dotacijos sumos procentinis dydis (pvz., 10 proc.) ir būtų nustatyta didžiausia jos suma vertinant absoliučiais skaičiais (pvz., iki 5 mln. EUR). Avansai būtų išmokami tik specialiu valstybės pareiškėjos prašymu ir būtų skiriami tik didelės nelaimės atveju, kaip apibrėžta reglamente. Kadangi didelė tikimybė, jog parama didelės nelaimės atveju tikrai bus skirta (iki šiol 100 proc.), rizika, kad atmetus paraišką Komisijai teks susigrąžinti išmokėtus avansus, yra labai maža. Panaši nuostata jau buvo įtraukta į 2005 m. pasiūlymą.

6.4. Parama ilgalaikės nelaimės atveju

Kai kuriais atvejais valstybėms pareiškėjoms buvo sudėtinga laikytis paraiškos pateikimo termino, nes nelaimės buvo ilgalaikio pobūdžio. Dabartiniame reglamente nustatyta, kad paraiškos turi būti pateiktos Komisijai per 10 savaičių nuo pirmosios nelaimės padarytos žalos. Sausros yra tipiškas tokių nelaimių pavyzdys. Jos pasižymi tuo, kad jų poveikis juntamas ilgą laikotarpį, o tiksliai nustatyti pirmosios nelaimės padarytos žalos datą yra sunku.

Nors 10 savaičių terminą reikėtų taikyti ir toliau, bet problemą išspręsti būtų galima į reglamentą įtraukus konkrečią nuostatą, pagal kurią tokiais atvejais paraiškos pateikimo terminas būtų ta diena, kurią valstybės institucijos ėmėsi pirmųjų su konkrečiu reiškiniu susijusių veiksmų, pavyzdžiui, sausros atveju apribojo vandens vartojimą arba ėmėsi konkrečių paramos žemės ūkiui priemonių.

Tokia nuostata iš esmės atitiktų įprastinėms, staiga įvykstančioms nelaimėms, kurių atveju valstybė priemonių imasi per kelias valandas nuo įvykio, taikomas nuostatas.

6.5. Sprendimų dėl dotacijų ir įgyvendinimo susitarimų sujungimas

Pirmiau esančioje 2.3 dalyje aptartos galimos vėlavimo skirti dotacijas priežastys. Kadangi Fondas finansuojamas ne iš įprastinio ES biudžeto, kiekvienu konkrečiu atveju Komisija turi prašyti Europos Parlamento ir Tarybos pritarimo dėl siūlomos paramos sumos. Komisija mano, kad šiuo metu taikomos tvarkos nereikėtų keisti.

Tačiau būtų galima iš esmės supaprastinti administracines procedūras ir paspartinti Solidarumo fondo paramos skyrimą, jei dotacijai išmokėti pakaktų vieno Komisijos teisės akto po to, kai Europos Parlamentas ir Taryba nusprendžia skirti finansinių išteklių. Valstybių narių, t. y. didžiosios daugumos potencialių paramos gavėjų nuomone, du skirtingi teisės aktai, – pirmasis, kuriuo skiriama dotacija, ir antrasis, kuriuo nustatomos dotacijos panaudojimo sąlygos (sprendimas dėl dotacijos ir įgyvendinimo susitarimas), nesuteikia jokios papildomos naudos. Būtų sutaupyta daug laiko paprasčiausiai sujungus abu sprendimus, pavyzdžiui, šiuo metu susitarime išdėstytas nuostatas įtraukti į sprendimą dėl dotacijos arba prijungti kaip jo priedą. Numatyta, kad tokiu būdu, tiesiog iš dalies pakeitus atitinkamą reglamento straipsnį, paramą nelaimės ištiktoms šalims būtų galima išmokėti 4–8 savaitėmis anksčiau nei pagal dabartinę sistemą. Žinoma, paramos gavėjams svarbiausi du elementai, t. y. tinkamų finansuoti veiksmų apibrėžtis ir kompetentingų institucijų paskyrimas, ir toliau būtų grindžiami valstybės paramos gavėjos pasiūlymu.

Finansavimo reikalavimus atitinkančioms ne ES valstybėms narėms, t. y. kelioms derybas dėl stojimo į ES pradėjusioms šalims, reikėtų ir toliau taikyti du teisės aktus, nes vienašalis Komisijos aktas, kaip antai sprendimas dėl dotacijos, joms nebūtų privalomas. Tokiais atvejais ir toliau bus būtini finansavimo arba įgyvendinimo susitarimai.

6.6. Fondas – veiksmingesnė atsparumo nelaimėms ir klimato kaitai priemonė

Vieningoje Sąjungoje kiekvienai valstybei narei svarbu dėti reikiamas pastangas siekiant užkirsti kelią ekstremalioms situacijoms ir nelaimėms. Pagrindinis bet kokios nelaimių valdymo politikos tikslas yra išvengti nelaimių, o joms įvykus, kiek įmanoma sumažinti žalą. Glaudžiau susiejus Fondo veiklą ir ES nelaimių valdymo ir klimato kaitos politiką būtų galima⁹ iš esmės sumažinti nelaimių padarytą žalą bei išlaidas ir paraiškų skirti paramą skaičių.

Reglamente jau nustatyta valstybės paramos gavėjos prievolė įgyvendinimo ataskaitoje išsamiai aprašyti priemones, kurių buvo imtasi ar siūloma imtis siekiant sumažinti žalą ir, kiek įmanoma, išvengti panašių nelaimių ateityje. Šią gana bendro pobūdžio nuostatą siūloma griežtinti ir suformuluoti konkrečiau. Valstybės paramos gavėja ataskaitoje privalės išsamiai aprašyti atitinkamų ES teisės aktų dėl vertinimo, valdymo ir nelaimių prevencijos įgyvendinimo pažangą, po nelaimių įgytą patirtį ir išsipareigoti imtis priemonių, kuriomis būtų užtikrinamas atsparumas klimato kaitai ir nelaimių prevencija.

Komisija taip pat kartu su suinteresuotaisiais subjektais nagrinės, ar vertėtų Solidarumo fondo mokėjimus moduluoti atsižvelgiant į atitinkamų ES teisės aktų dėl nelaimių prevencijos įgyvendinimo, nelaimių valdymo planų rengimo ir esamų ES lėšų, skirtų investicijoms į nelaimių prevencijos priemones, panaudojimo pažangą.

7. SESV 222 STRAIPSNIO SOLIDARUMO SĄLYGA

SESV 222 straipsnyje pirmą kartą į Sutartį įtraukta nuostata, kad Sąjunga ir jos valstybės narės turi veikti bendrai ir solidariai, jei kuri nors valstybė narė patirtų teroro aktą, gaivalinę nelaimę ar žmogaus sukeltą katastrofą. 222 straipsnyje nustatyta, kad Sąjunga turi sutelkti visas savo turimas priemones, siekdama:

- (a) užkirsti kelią terorizmo grėsmei valstybių narių teritorijose; apsaugoti demokratines institucijas ir civilius gyventojus nuo galimo teroro akto, teroro aktą patyrusiai valstybei narei teikti pagalbą jos teritorijoje jos politinės valdžios institucijų prašymu ir
- (b) gaivalinę nelaimę ar žmogaus sukeltą katastrofą patyrusiai valstybei narei teikti pagalbą jos teritorijoje jos politinės valdžios institucijų prašymu.

Solidarumo sąlygai įgyvendinti bus sutelktos visos esamos reagavimo priemonės, įskaitant Solidarumo fondą, griežtai laikantis daugiametėje finansinėje programoje nustatytų susijusių konkrečių procedūrų ir veiklos nuostatų. Šiuo komunikatu netrukdoma plačiau diskutuoti šiais klausimais.

⁹ 1 proc. sumažinus nelaimių padarytą žalą, Europa sutaupyti 150 mln. EUR per metus. Šaltinis: EM-DAT duomenų bazė.

8. SANTRAUKA IR IŠVADOS

Nors galima pagrįstai teigti, kad nuo pat jo įsteigimo Solidarumo fondas iš esmės veikia gerai, visų pirma kalbant apie konkretų tikslą, kuriam įgyvendinti jis ir buvo įsteigtas, per pastaruosius aštuonerius metus įgyta patirtis rodo, kad Fondo veiklą riboja kai kurie rimti trūkumai. Šie trūkumai iš esmės susiję su nepakankama Fondo paramos skyrimo sparta ir neskaidriais Fondo lėšų mobilizavimo kriterijais.

Atsižvelgdama į tai, kad dauguma valstybių griežtai pasisako prieš bet kokius esminius Solidarumo fondo principų ir veikimo keitimus, visų pirma jei dėl jų padidėtų išlaidos, Komisija atsiima 2005 m. pasiūlymą dėl Fondo peržiūros ir aprėpties išplėtimo.

Kita vertus, Komisija mano, kad Solidarumo fondo veikimą reikėtų tobulinti, o atlikus kelis dabartinio reglamento pakeitimus, atsivertų galimybės iš esmės supaprastinti, patikslinti ir visų pirma padidinti Fondo reagavimo spartą, kad finansinė parama nelaimės ištiktoms šalims būtų suteikiama gerokai sparčiau.

Šiuo komunikatu siekiama pabrėžti šias galimybes, kurios galėtų tapti pagrindu diskusijoms su Europos Parlamentu, valstybėmis narėmis Taryboje, regionais ir kitais suinteresuotaisiais subjektais, ir siekti parengti potencialų teisės akto pasiūlymą, kuriuo, atsižvelgiant į diskusijų rezultatus, vėliau būtų iš dalies pakeistas dabartinis reglamentas.

1 priedas
2011 m. didelės nelaimės taikomos ribinės vertės
 (pagrįsta 2009 m. bendrųjų nacionalinių pajamų duomenimis)

Tarybos reglamente (EB) Nr. 2012/2002, įsteigiančiame Europos Sąjungos solidarumo fondą, nustatytos Fondo mobilizavimo ribinės vertės konkrečiai šaliai (0,6 proc. BNP arba 3 mlrd. EUR 2002 m. kainomis). Taikomas mažesnis iš šių dviejų rodiklių.

(mln. EUR)

Šalis		2009 m. BNP*	0,6 % BNP*	Didelės nelaimės ribinė vertė 2011 m.*
AT	ÖSTERREICH	271 459	1 628,756	1 628,756
BE	BELGIË/BELGIQUE	342 261	2 053,566	2 053,566
BG	BULGARIA	33 113	198 678	198 678
CY	KYPROS	16 641	99 845	99 845
CZ	ČESKÁ REPUBLIKA	129 046	774 274	774 274
DE	DEUTSCHLAND	2 430 940	14 585 640	3,535 904**
DK	DANMARK	226 447	1 358 684	1 358 684
EE	EESTI	13 538	81 230	81 230
EL	ELLADA	226 644	1 359 863	1 359 863
ES	ESPAÑA	1 029 541	6 177 246	3,535 904
FI	SUOMI/FINLAND	171 383	1 028 298	1 028 298
FR	FRANCE	1 922 845	11 537 070	3,535 904
HR***	HRVATSKA	43 572	261 431	261 431
HU	MAGYARORSZÁG	88 291	529 747	529 747
IE	ÉIRE/IRELAND	132 601	795 607	795 607
IS***	ICELAND	7 787	46 723	46 723
IT	ITALIA	1 494 576	8 967 457	3,535 904
LT	LIETUVA	27 010	162 057	162 057
LU	LUXEMBOURG (G.D.)	26 765	160 590	160 590
LV	LATVIJA	19 954	119 723	119 723
MT	MALTA	5 451	32 704	32 704
NL	NEDERLAND	556 518	3 339 108	3 339 108
PL	POLSKA	299 518	1 797 108	1 797 108

(mln. EUR)

Šalis		2009 m. BNP*	0,6 % BNP*	Didelės nelaimės ribinė vertė 2011 m.*
PT	PORTUGAL	162 331	973 986	973 986
RO	ROMÂNIA	113 652	681 913	681 913
SE	SVERIGE	296 151	1 776 908	1 776 908
SI	SLOVENIJA	34 704	208 224	208 224
SK	SLOVENSKO	62 575	375 452	375 452
TR***	TÜRKIYE	330 413	1 982 480	1 982 480
UK	UNITED KINGDOM	1 587 886	9 527 315	3,535 904

* Suapvalinti skaičiai.

** 2011 m. 3,535 904 mln. EUR atitinka 3 mlrd. EUR 2002 m. kainomis.

*** Reikalavimus atitinkančios ne ES valstybės narės, pradėjusios derybas dėl stojimo į ES.

2 priedas
2002–2010 m. ES solidarumo fondui pateiktos paraiškos

Metai	Šalis		Nelaimės pobūdis	Žala (mln. EUR)	Kategorija ¹⁰	Suteikta parama (mln. EUR)
2002	1	AT	Potvynis	2 900	didelė	134
	2	CZ	Potvynis	2 300	didelė	129
	3	FR	Potvynis (Garas)	835	regioninė	21
	4	DE	Potvynis	9 100	didelė	444
Bendra pagal 2002 m. paraiškas suteiktos paramos suma						728
2003	1	ES	Naftos išsiliejimas (<i>Prestige</i>)	436	regioninė	8,626
	2	IT	Žemės drebėjimas (Molizė/Apulija)	1 558	regioninė	30,826
	3	IT	Ugnikalnio išsiveržimas (Etna)	894	regioninė	16,798
	4	IT	Potvynis (Šiaurės Italija)	(1 900)	(regioninė)	Atmesta
	5	GR	Nepalankios žiemos oro sąlygos	(neaišku)	(regioninė)	Atmesta
	6	PT	Miškų gaisrai	1 228	didelė	48,539
	7	FR	Miškų gaisrai (Pietų Prancūzija)	531	(regioninė)	Atmesta
	8	ES	Miškų gaisrai (Portugalijos pasienis)	53	kaimyninė šalis	1,331
	9	MT	Potvynis	30	didelė	0,961
	10	IT	Potvynis (Friulis–Venecija Džulija)	(525)	(regioninė)	Atmesta
Bendra pagal 2003 m. paraiškas suteiktos paramos suma						107,081
2004	1	FR	Potvynis (Ronos delta)	785	regioninė	19,625
	2	ES	Potvynis (Malaga)	(73)	(regioninė)	Atmesta
	3–9	ES	Miškų gaisrai (7 kartu pateiktos paraiškos)	(480)	(regioninė)	Visos 7 atmestos
	10	SK	Potvynis	(29)	(regioninė)	Atmesta
	11	SI	Žemės drebėjimas	(13)	(regioninė)	Atsiimta
Bendra pagal 2004 m. paraiškas suteiktos paramos suma						19,625

¹⁰

Paraiškos, susijusios su nelaimėmis, kurių padaryta žala yra mažesnė nei ribinė vertė, ir kurios buvo atmestos, nes neatitiko regioninės nelaimės kriterijų, skliausteliuose pažymėtos kaip regioninės („regioninės“).

Metai	Šalis		Nelaimės pobūdis	Žala (mln. EUR)	Kategorija ¹¹	Suteikta parama (mln. EUR)
2005	1	SK	Audra (Tatrai)	203	didelė	5,668
	2	IT	Potvynis (Sardinija)	223 (pervertinta suma)	(regioninė)	Atmesta
	3	EE	Audra	48	didelė	1,29
	4	LV	Audra	193	didelė	9,487
	5	SE	Audra <i>Gudrun</i>	2 297	didelė	81,725
	6	LT	Audra	15	kaimyninė šalis	0,379
	7	GR	Potvynis (Evros)	(112)	(regioninė)	Atmesta
	8	RO	Pavasario potvynis	489	didelė	18,798
	9	BG	Pavasario potvynis	222	didelė	9,722
	10	BG	Vasaros potvynis	237	didelė	10,632
	11	RO	Vasaros potvynis	1 050	didelė	52,4
	12	AT	Potvynis (Tirolis/Forarlbergas)	592	regioninė	14,799
Bendra pagal 2005 m. paraiškas suteiktos paramos suma						204,905
2006	1	UK	Sprogimas <i>Buncefield</i> naftos produktų saugykloje	(700)	(regioninė)	Atsiimta
	2	GR	Potvynis (Evros)	372	regioninė	9,306
	3	HU	Potvynis	519	didelė	15,064
	4	ES	Miškų gaisrai (Galisija)	(91)	(regioninė)	Atmesta
Bendra pagal 2006 m. paraiškas suteiktos paramos suma						24,370
2007	1	DE	Audra Kirilas	4750	didelė	166,9
	2	FR	Reunjonas Ciklonas <i>Gamède</i>	211	regioninė	5,29
	3	ES	Potvynis (El Hieras)	(18)	(regioninė)	Atmesta
	4	ES	Potvynis (La Manča)	(66)	(regioninė)	Atmesta
	5	UK	Potvynis	4 612	didelė	162,387
	6	CY	Miškų gaisrai	(38)	(regioninė)	Atmesta
	7	ES	Miškų gaisrai Kanarų salose	(144)	(regioninė)	Atmesta
	8–16	IT	9 paraiškos dėl miškų gaisrų 9 regionuose	–	(regioninė)	Nepriimtina (praleistas terminas)
	17	FR	Audra <i>Dean</i> (Martinika)	509	regioninė	12,78
	18	GR	Miškų gaisrai	2 118	didelė	89,769

¹¹ Paraiškos, susijusios su nelaimėmis, kurių padaryta žala yra mažesnė nei ribinė vertė, ir kurios buvo atmestos, nes neatitiko regioninės nelaimės kriterijų, skliausteliuose pažymėtos kaip regioninės („regioninės“).

19	SI	Potvynis	233	didelė	8,254
Bendra pagal 2007 m. paraiškas suteiktos paramos suma					445,380

Metai	Šalis		Nelaimės pobūdis	Žala (mln. EUR)	Kategorija ¹²	Suteikta parama (mln. EUR)
2008	1	CY	Sausra	165,4	didelė	7,605
	2	RO	Potvyniai	471,4	regioninė	11,785
Bendra pagal 2008 m. paraiškas suteiktos paramos suma						19,390
2009	1	FR	Audra <i>Klaus</i>	3 805,5	didelė	109,377
	2	IT	Žemės drebėjimas (Abruca)	10 212,0	didelė	493,771
	3	GR	2009 m. miškų gaisrai	(152,8)	(regioninė)	Atmesta
	4	CY	2009 m. audros	(2,6)	(regioninė)	Atmesta
	5	GR	Potvynis (Euboja)	(83,2)	(regioninė)	Atmesta
	6	IT	Purvo nuošliauža (Mesina)	(598,9)	(regioninė)	Atmesta
Bendra pagal 2009 m. paraiškas suteiktos paramos suma						603,148
2010	1	IE	2009 m. potvynis	520,9	regioninė	13,022
	2	IT	2009 m. potvynis (Toskana)	(211,7)	(regioninė)	Atmesta
	3	ES	2010 m. potvynis (Andalūzija)	(709,7)	(regioninė)	Atmesta
	4	PT	Potvynis (Madeira)	1 080	didelė	31,256
	5	FR	Audra <i>Xynthia</i>	1 425	regioninė	35,636
	6	SK	2010 m. potvynis	649,9	didelė	20,431
	7	PL	2010 m. potvynis	2 993,7	didelė	105,567
	8	CZ	2010 m. potvynis	204,5	kaimyninė šalis	5,111
	9	HU	2010 m. potvynis	719,3	didelė	22,486
	10	HR	2010 m. potvynis	153,04	kaimyninė šalis	3,826
	11	FR	2010 m. potvynis (Varas)	703–778	(regioninė)	Atmesta
	12	RO	2010 m. potvynis	875,75	didelė	24,968
	13	CZ	2010 m. rugpjūčio mėn. potvynis	436,5	regioninė	10,911
	14	DE	2010 m. potvynis (Saksonija)	937,7	regioninė	Atmesta
	15	HR	2010 m. rugsėjo mėn. potvynis	47	kaimyninė šalis	1,175
	16	SI	2010 m. rugsėjo mėn. potvynis	251,3	didelė	7,459
	17	HU	2010 m. raudonojo šlamo išsiliejimas	174,32	regioninė	Atmesta
Bendra pagal 2010 m. paraiškas suteiktos paramos suma						281,848
Visa nuo 2002 m. suteiktos paramos suma						2 433,757

¹²

Paraiškos, susijusios su nelaimėmis, kurių padaryta žala yra mažesnė nei ribinė vertė, ir kurios buvo atmestos, nes neatitiko regioninės nelaimės kriterijų, skliausteliuose pažymėtos kaip regioninės („regioninės“).

3 priedas
Statistinė Solidarumo fondui pateiktų paraiškų apžvalga

Esama padėtis 31/12/2010

Bendras nuo 2002 m. gautų paraiškų skaičius	85		
pagrįstos kriterijais dėl:			
didelės nelaimės	27	32 %	visų paraiškų
regioninės nelaimės	53	62 %	visų paraiškų
kaimyninę šalį ištikusios nelaimės	5	6 %	visų paraiškų
Komisijos priimtos paraiškos	42	49 %	visų paraiškų
iš jų dėl:			
didelės nelaimės	26	96 %	paraiškų dėl didelės nelaimės
regioninės nelaimės	12	23 %	paraiškų dėl regioninės nelaimės
kaimyninę šalį ištikusios nelaimės	4	80 %	paraiškų dėl kaimyninę šalį ištikusios nelaimės
Komisijos atmestos paraiškos	35	41 %	visų paraiškų
iš jų dėl			
regioninės nelaimės	35	66 %	paraiškų dėl regioninės nelaimės
Atsiimtose paraiškos	2	2 %	visų paraiškų
Sprendimas dar nepriimtas	6	7 %	visų paraiškų

4 priedas
2002–2010 m. ES Solidarumo fondui pateiktos paraiškos dėl ypatingųjų regioninių nelaimių
Regiono BVP simuliacija (n-3)

	Regioninės nelaimės Nuo 2002 m.	Met ai	Nurodyt a žala (mln. EUR)	Pastabos	BVP ataskaitin iai metai (n-3)	Susiję NUTS 2 lygmens regionai	Regiono BVP	Vidutini s BVP	Žalos dydis (regiono BVP procenti nis dydis)	Rezultata s taikant galiojanči us kriterijus (skirta mln. EUR)	Rezultatas taikant naujus kriterijus
FR	Potvynis (Garas)	2002	835		1999	Langedokas– Rusijonas	40806,3	40806,3	2,05 %	21	tokie patys
ES	Naftos (Prestige)	išsiliejimas	2003		2000	Galisija	34966,5	25191,8	1,73 %	8,626	tokie patys
						Astūrijos administracinė sritis	14968,9				
						Kantabrija	8488,3				
						Baskų kraštas	42613,3				
IT	Žemės (Molizė/Apulija)	drebėjimas	2003	1558	2000	Molizė	4913,9	30206,0	5,16 %	30,826	tokie patys
						Apulija	55498,1				
IT	Ugnikalnio (Sicilija)	išsiveržimas	2003	894	2000	Sicilija	65549,2	65549,2	1,36 %	16,798	paraiška nepateikta
IT	Potvynis (Šiaurės Italija)		2003	neaišku	2000					atmesta	tokie patys

FR	Miškų gaisrai (Pietų Prancūzija)	2003	531	nesiribojantys regionai	2000	PACA (Provansas–Alpės–Žydroji pakrantė)	99642,6	71225,4	0,75 %	atmesta	paraiška nepateikta
						Rona–Alpės	137674,2				
						Langedokas–Rusijonas	42847,3				
						Korsika	4737,6				
IT	Potvynis (Friulis–Venecija Džulija)	2003	525	(žala greičiausiai perversinta)	2000	Friulis–Venecija Džulija	27552,6	27552,6	1,91 %	atmesta	neaišku
FR	Potvynis (Ronos delta)	2004	785		2001	Langedokas–Rusijonas	45250,3	75084,7	1,05 %	19,625	paraiška nepateikta
						PACA (Provansas–Alpės–Žydroji pakrantė)	104919,2				
ES	Potvynis (Malaga)	2004	73		2001	Andalūzija	90644,8	90644,8	0,08 %	atmesta	paraiška nepateikta
ES	Miškų gaisrai	2004	480	7 pateiktos kartu paraiškos	2001					atmesta	paraiškos nepateiktos
SK	Potvynis	2004	29		2001	Východné Slovensko	5220,4	5220,4	0,56 %	atmesta	paraiška nepateikta
IT	Potvynis (Sardinija)	2005	223	(žala greičiausiai perversinta)	2002	Sardinija (ITG2)	27538,1	27538,1	0,81 %	atmesta	paraiška nepateikta
EL	Potvynis (Evros)	2005	112		2002	Rytų Makedonija ir Trakija	5983,2	5983,2	1,87 %	atmesta	priimta

AT	Potvynis (Tirolis/Forarlbergas)	2005	592		2002	Tirolis	18814,7	14426,9	4,10 %	14,798589	tokie patys
						Forarlbergas	10039,1				
EL	Potvynis (Evros)	2006	372		2003	Rytų Makedonija ir Trakija	6466,1	6466,1	5,75 %	9,306527	tokie patys
ES	Miškų gaisrai (Galisija)	2006	91		2003	Galisija	39906,9	39906,9	0,23 %	atmesta	paraiška nepateikta
FR	Ciklonas (Reunjonas)	2007	211	Atokus regionas	2004	Reunjonas	11650,8	11650,8	1,81 %	5,29	tokie patys
ES	Potvynis Ispanijoje (El Hieras)	2007	18		2004	Kanarų salos	34188,3	34188,3	0,05 %	atmesta	paraiška nepateikta
ES	Potvynis Ispanijoje (La Manča)	2007	66		2004	Kastilija–La Manča	28338,7	28338,7	0,23 %	atmesta	paraiška nepateikta
CY	Miškų gaisrai	2007	38		2004	Kipras	12728,1	12728,1	0,30 %	atmesta	paraiška nepateikta
ES	Miškų gaisrai (Kanarų salos)	2007	144		2004	Kanarų salos	34188,3	34188,3	0,42 %	atmesta	paraiška nepateikta
FR	Audra (Dean)	2007	509		2004	Gvadalupė	7202,9	7133,3	7,14 %	12,78	tokie patys
						Martinika	7063,6				
RO	Potvyniai	2008	471,4		2005	Šiaurės–Vakarų	9480,0	9330,5	5,05 %	11,785377	tokie patys
						Šiaurės–Rytų	9181,1				
EL	Miškų gaisrai	2009	152,8		2006	Atika	101759,4	101759,4	0,15 %	atmesta	paraiška nepateikta

CY	Audros	2009	2,6	2006	Kipras	14673,2	14673,2	0,02 %	atmesta	paraiška nepateikta
EL	Potvynis (Euboja)	2009	83,2	2006	Vidurio Graikija	10072,1	10072,1	0,83 %	atmesta	paraiška nepateikta
IT	Purvo nuošliauža (Mesina)	2009	598,9	2006	Sicilija	81623,6	81623,6	0,73 %	atmesta	paraiška nepateikta
IE	Potvynis	2009	520,9	2006	Pasienis, centrinė ir vakarinė dalys	32566,0	32566,0	1,60 %	13,0225	tokie patys
IT	Potvynis (Toskana)	2009	211,7	2006	Toskana	99985,2	99985,2	0,21 %	atmesta	paraiška nepateikta
ES	Potvynis (Andalūzija)	2010	709,7	2007	Andalūzija	144874,3	144874,3	0,49 %	atmesta	paraiška nepateikta
FR	Audra (Xynthia)	2010	1425	2007	Bendra žala: 2,5 mlrd. EUR	93594,4	68384,9	2,08 %	35,63575	tokie patys
					Puatu–Šarantos	43175,3				